

สิทธิเสรีภาพของบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560

สิทธิเสรีภาพในชีวิต ร่างกาย

ความเสมอภาค

สิทธิได้รับการเยียวยา

สิทธิเสรีภาพในชีวิต ร่างกาย

สิทธิกระบวนการยุติธรรมอาญา

สิทธิของมารดา ก่อน/หลังคลอด, ผู้เช่า, ผู้ยากไร้

การเกณฑ์แรงงาน

สิทธิสาธารณสุข

เสรีภาพในการนับถือศาสนา

สิทธิของผู้บริโภค

สิทธิส่วนตัว ชื่อเสียง

สิทธิในการตั้งพรรคการเมือง

เสรีภาพในเคหสถาน

เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

สิทธิบุคคลและชุมชน สวัสดิการชุมชน

เสรีภาพสื่อฯ

เสรีภาพการรวมเป็นสมาคม สหภาพฯ

เสรีภาพบุคคลในการสื่อสาร

สิทธิบุคคล การเข้าถึงข้อมูล การร้องเรียน

สิทธิในทรัพย์สินมรดก การเวนคืน

เสรีภาพเดินทาง เลือกที่อยู่

การเบรคส์ ห้ามเข้าประเทศ
ก่อนสัญชาติไทย

เสรีภาพประกอบอาชีพ

หน้าที่ ของคนไทย

หน้าที่ของ คนไทย

รักษา ชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์

ไม่ทุจริต

ป้องกันประเทศ

เสียภาษีอากร

ปฏิบัติตามกฎหมาย

อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
และวัฒนธรรม

เข้าศึกษาภาคบังคับ

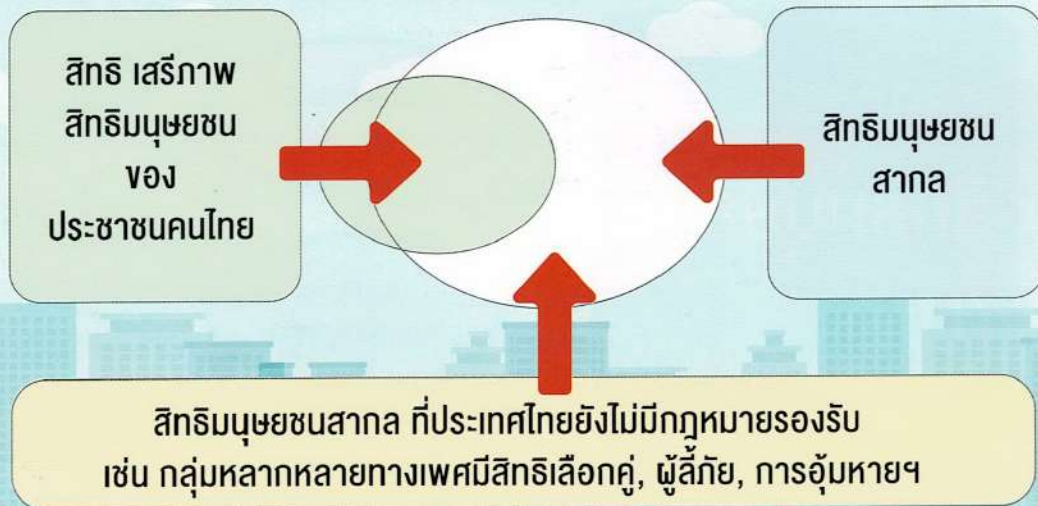
ใช้สิทธิเลือกตั้ง
คำนึงประโยชน์ส่วนรวม

รับราชการทหาร

ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคลอื่น

สิทธิ เสรีภาพ สิทธิมนุษยชน ของประชาชนในรัฐ กับสิทธิมนุษยชนสากล

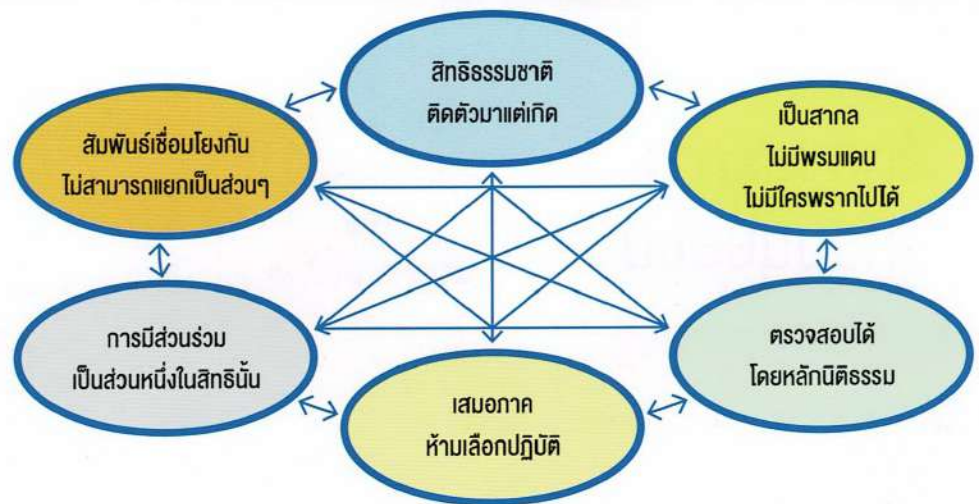
สิทธิ เสรีภาพ หน้าที และสิทธิมนุษยชนของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560

สิทธิ	เสรีภาพ	หน้าที่	สิทธิมนุษยชน
- ประโยชน์หรืออำนาจของบุคคล ที่รัฐรับรองและคุ้มครองให้ ตัวอย่าง : - สิทธิในการมีทรัพย์สิน - สิทธิที่ไม่ถูกขายเป็นทาส - สิทธิในกระบวนการยุติธรรม ทางอาญา (การประกันตัว, มีทนายความ ได้รับการเยียวยา) - สิทธิในการตั้งพรรคการเมือง	- อิสระที่จะทำอะไร หรือ ไม่ทำก็ได้ - ถ้าไม่มีกฎหมายห้าม - ไม่ขัดศีลธรรม - ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น - ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ตัวอย่าง : - เสรีภาพในการแสดงออก - เสรีภาพในการนับถือศาสนา - เสรีภาพในการประกอบอาชีพ - เสรีภาพของสื่อ - เสรีภาพในการเดินทาง - เสรีภาพในเคหสถาน	- กึ่งที่ต้องปฏิบัติ (ตามกฎหมาย, ตามหลักศีลธรรม) - ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ไม่ละเมิดกฎหมาย ตัวอย่าง : - หน้าที่ในการเสียภาษี - หน้าที่ในการรับราชการทหาร ป้องกันประเทศ - หน้าที่ในการรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ - หน้าที่ในการดูแลบุตรธิดา	- สิทธิธรรมชาติ ติดตัวมาแต่เกิด - ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ - ความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ - การเข้าถึงมี/สิทธิ ไม่อาจพรากไปได้ - แบ่งแยกไม่ได้ สัมพันธ์กัน - สากลข้ามพรมแดน ไม่ขึ้นกับรัฐใดๆ - ไม่ผูกกับกฎหมายบ้านเมือง เพราะไปผูกกับความเป็นมนุษย์แล้ว

ความสำคัญของ สิทธิมนุษยชน

- สิทธิมนุษยชนมีความสำคัญในฐานะที่เป็นอารยธรรมโลก (World Civilization) ของมนุษยชาติที่พยายามวางระบบความคิดเพื่อให้คนทั่วโลกเกิดความระส่ำระสาย คำนึงถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ตั้งแต่ยอมรับความเป็นมนุษย์ ศักดิ์ศรี ชาติกำเนิด สิทธิต่างๆ ที่มีพื้นฐานมาจากความชอบธรรม ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งสิทธิตั้งแต่กำเนิด โดยให้ความสำคัญกับคำว่าชีวิต (Life) (ชะวีย์ชัย ภาตินธุ, 2548:3)
- Human rights are important because they respect the inherent dignity in human life. A strong human rights system contributes to the health of our communities, our families and our workplaces by supporting a society that values belonging and security for all.
- ทำให้การดำรงชีวิตของมนุษย์ ได้รับการตระหนัก รับรองจากรัฐต่างๆ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของทุกคนในรัฐใดๆ จะสามารถได้รับการปกป้องจากการละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐ และบุคลากร/องค์กรต่างๆ
- Human rights are extremely important because they provide fairness and equality in our society. Without human rights, society would go back to ancient times in terms of morality. To demonstrate just how important human rights are, I'll describe a world where human rights do not exist.

หลักการ สิทธิมนุษยชน (UN)

หลักการสิทธิมนุษยชน (UN)

หลักการสิทธิมนุษยชน (Principle of Human Rights/UNFPP)

01

เป็นสิทธิธรรมชาติ ดิดตัวมาแต่เกิด (Natural Rights) เป็นศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (Human Dignity)

02

สิทธิมนุษยชนเป็นสากล และไม่สามารถพรากไปได้ (Universality & Inalienability) ยกเว้น บางสถานการณ์ เช่น สิทธิในเสรีภาพ อาจถูกพรากไปได้ เมื่อถูกจับกุมดำเนินคดีฯ ตามหลักนิติธรรม/การปกครองโดยกฎหมาย (Rule of Law)

03

ตรวจสอบได้และใช้หลักนิติธรรม (Accountability & The Rule of Law)

04

ความเสมอภาคและ ไม่เลือกปฏิบัติ (Equality and Non-Discrimination)

05

การมีส่วนร่วมและการเป็นส่วนหนึ่งของสิทธินั้น (Participation & Inclusion)

06

สิทธิมนุษยชนไม่สามารถแยกเป็นส่วนๆ ว่าสิทธิใด มีความสำคัญกว่าอีกสิทธิหนึ่ง สิทธิเหล่านี้เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน (Indivisibility, Interdependence and Interrelatedness)

องค์ประกอบของสิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชน

สิทธิพลเมือง

- สิทธิในชีวิตและร่างกาย, ห้ามทรมาน, ลงโทษ, ไล่อสัญชาติ, ห้ามบังคับเป็นทาส
- สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิความเป็นส่วนตัว สิทธิในกระบวนการยุติธรรม
- เสรีภาพการสื่อสารถึงกัน การเดินทาง การเลือกถิ่นที่อยู่
- ความเสมอภาคทางกฎหมายและ ไม่ถูกเลือกปฏิบัติฯ

สิทธิทางการเมือง

- เสรีภาพในการชุมนุม รวมกลุ่ม, กำหนดวิถีชีวิตทางการเมือง
- การเลือกตั้ง, การตั้งพรรคการเมือง
- การมีส่วนร่วมทางการเมืองและเข้าถึงบริการรัฐ
- การแสวงหา รับ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารฯ

สิทธิทางเศรษฐกิจ

- เสรีภาพในกำหนดวิถีชีวิตทางเศรษฐกิจ
- การเลือกงานอย่างเสรี
- การได้รับค่าจ้าง สภาพการจ้างที่เป็นธรรม
- การตั้งสหภาพ/นัดหยุดงาน
- การเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติฯ
- ความมั่นคงจากการว่างงาน

สิทธิทางสังคม

- กำหนดวิถีชีวิตทางสังคม, ได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข
- การมีคู่ครองครอบครัว, ครอบครัว ได้รับการคุ้มครองจากรัฐ, คู่ครองมารดาและบุตร
- ประกันสังคม สุขภาพสวัสดิการสังคมฯ

สิทธิทางวัฒนธรรม

- การพักผ่อน/วันหยุด/วันกนาการ
- กำหนดวิถีชีวิตทางวัฒนธรรม
- การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
- การปกป้องและปฏิบัติตามวัฒนธรรมฯ

องค์ประกอบของสิทธิมนุษยชน

ที่มาและแนวคิดของสิทธิ และเสรีภาพ คืออะไร

- คำว่าเสรีภาพ ปรากฏขึ้นมาตั้งแต่สมัยกรีก โดย อริสโตเติล กล่าวว่า “...มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีเหตุผล ย่อมมีเสรีภาพในการเลือก และด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง ย่อมช่วยให้เขาเข้าถึงกฎธรรมชาติได้..” จึงเกิดแนวคิดที่ว่า มนุษย์โดยธรรมชาติมีสิทธิเสรีภาพมาก แต่เมื่อมาอยู่ร่วมกันอาจเกิดความขัดแย้งได้ จึงต้องมีกฎกติกา โดยผู้มีอำนาจในการปกครองมากำหนดไว้ นักปรัชญาการเมือง นักการศาสนา เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาแนวคิดเรื่องสิทธิ เสรีภาพ อย่างต่อเนื่อง กำหนดความสัมพันธ์ ระหว่างผู้นำ/ผู้ปกครอง กับประชาชน ในเรื่องที่มา การใช้และการกำกับดูแล การใช้สิทธิ เสรีภาพ ให้เหมาะสมในสังคม
- แนวคิดเรื่องสิทธิ เสรีภาพ ได้สัมพันธ์เชื่อมโยงกับแนวคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนยุคใหม่ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง และมีการจัดตั้งองค์การสหประชาชาติ และจัดทำข้อตกลงและสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนฉบับต่างๆเกิดขึ้น
- แนวคิดเรื่องสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนจึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกัน ทั้งในเรื่องความหมายขอบเขตลักษณะ การส่งเสริมการใช้การป้องกันควบคุมการละเมิดสิทธิและการเยียวยาฯ รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของรัฐ

สิทธิ เสรีภาพ คืออะไร

- คนทั่วไปมักคิดว่าสิทธิ เสรีภาพมีความหมายเหมือนกัน เป็นเรื่องเดียวกัน รัฐธรรมนูญฯ บางฉบับก็เขียนรวมกัน ซึ่งในทางวิชาการ สิทธิ เสรีภาพ มีความสัมพันธ์กัน แต่ก็มีความแตกต่างกัน และแบ่งแยกออกจากกันไม่ได้
- “สิทธิ” หมายถึง อำนาจ ความสามารถ ประโยชน์ที่กฎหมายรับรองให้ ก่อให้เกิด “หน้าที่” ของบุคคลอื่น (ทั้งบุคคล และรัฐ) ที่ต้องเคารพ ไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลเจ้าของสิทธินั้น สิทธิยังรวมถึงการมีเสรีภาพตามสภาพและฐานะของบุคคลด้วย
 - “เสรีภาพ” หมายถึง ความมีอิสระของบุคคลที่จะทำ หรือไม่ทำอะไรก็ได้ เป็นอำนาจของบุคคลที่จะกำหนด เลือกว่าวิถีชีวิตของตนเอง ไม่อยู่ใต้การครอบงำของบุคคลอื่น (แต่ต้องไม่ทำความเสียหายแก่ผู้อื่น)
 - การที่กฎหมายรับรองเสรีภาพให้บุคคล ย่อมเกิดหน้าที่แก่บุคคลอื่นที่ต้องเคารพเสรีภาพของบุคคลด้วย

สิทธิ และเสรีภาพ

ความสัมพันธ์ของ สิทธิ และเสรีภาพ

- สิทธิ เสรีภาพ มีความหมายใกล้เคียงกัน จึงมักใช้ควบคู่กันไป โดยหมายความรวมถึง อำนาจอันชอบธรรมที่บุคคลจะทำ หรือไม่ทำอะไรก็ได้ โดยปราศจากการขัดขวางจากคนอื่น หรือจากรัฐ
- สิทธินั้น ยังรวมถึงสิทธิที่จะมีเสรีภาพ ตามสภาพและฐานะของบุคคล เช่น สิทธิที่จะมีเสรีภาพของนักการเมือง ข้าราชการ อาจต่างกับบุคคลอื่น อย่างไรก็ตาม สิทธิและเสรีภาพของคน เมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม/รัฐ จำเป็นต้องมี “กฎ/กติกา กลไกฯ” คอยดูแลการใช้สิทธิ เสรีภาพของคนเหล่านั้น ไม่ให้เกิดความเดือดร้อนแก่คนอื่น กฎหมายจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญฯ

สิทธิ และเสรีภาพ